

فصل ششم:

پایگاه اطلاعاتی PubMed

۱-۶. مقدمه

۲-۶. جستجوی ساده

۳-۶. محدود کردن جستجو

۴-۶. جستجوی پیشرفته

۵-۶. آشنایی با صفحه نتایج جستجو

۶-۶. کار با ستون عملیات

۷-۶. Display

۸-۶. گرفتن خروجی از نتایج جستجو

۹-۶. شیوه‌های ذخیره نتایج جستجو

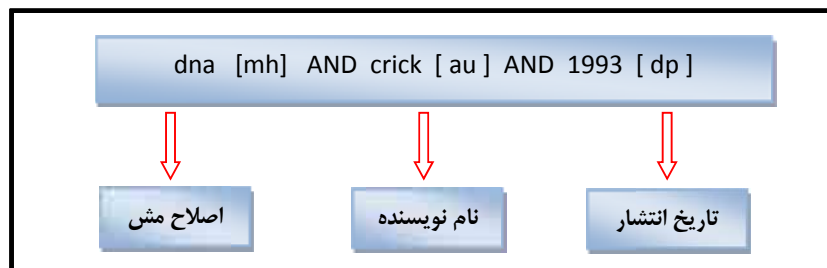
۱۰-۶. Link Out

مقدمه

PubMed یکی از محیط‌های جستجو و بازیابی منابع حوزه علوم پزشکی در وب جهان گستر است که توسط مرکز ملی اطلاعات بیوتکنولوژی (NCBI=National Center for Biotechnology Information) واقع در کتابخانه ملی پزشکی آمریکا (NLM) تهیه شده است. این ابزار دسترسی به پایگاه مدلاین (Medline) را به صورت رایگان در اختیار کاربران قرار می‌دهد. هم‌اکنون این پایگاه اطلاعاتی بیش از ۱۸ میلیون مقاله از ۴۵۰۰ نشریه در رشته‌های پزشکی، پرستاری، دندانپزشکی، دامپزشکی و علوم پایه (پیش‌بالینی) منتشر شده در آمریکا و هفتاد کشور جهان را دارا می‌باشد. پوشش این پایگاه از نظر تاریخ به ۱۹۵۵ میلادی برمی‌گردد.

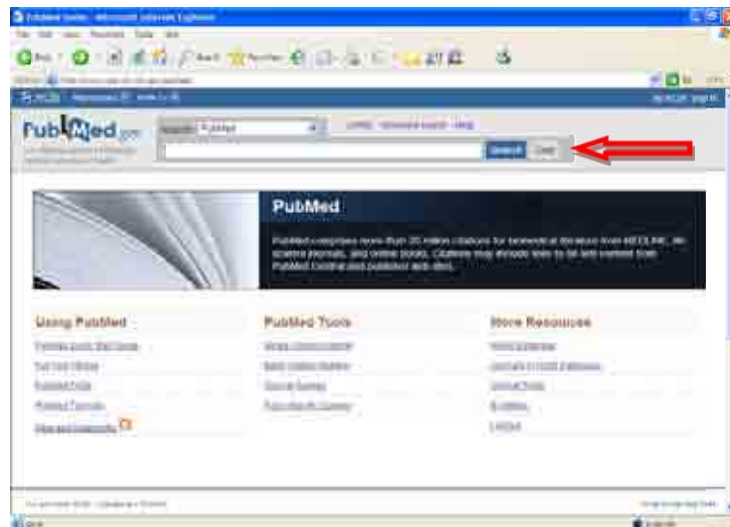
جستجوی ساده

برای تسریع در عمل جستجو می‌توانید پس از وارد کردن کلیدواژه موردنظر (موضوع مورد جستجو، عنوان مقاله، نام نویسنده، نام مجله و ...) جستجوی خود را انجام دهید. در این روش جستجو شما نمی‌توانید به جستجوی خود محدودیتهای زیادی را اعمال نمایید و ایجاد محدودیتها مستلزم استفاده از نشانه فیلد و اعمال عملگرها (AND, OR, NOT) مناسب می‌باشد. به مثال زیر توجه نمایید.

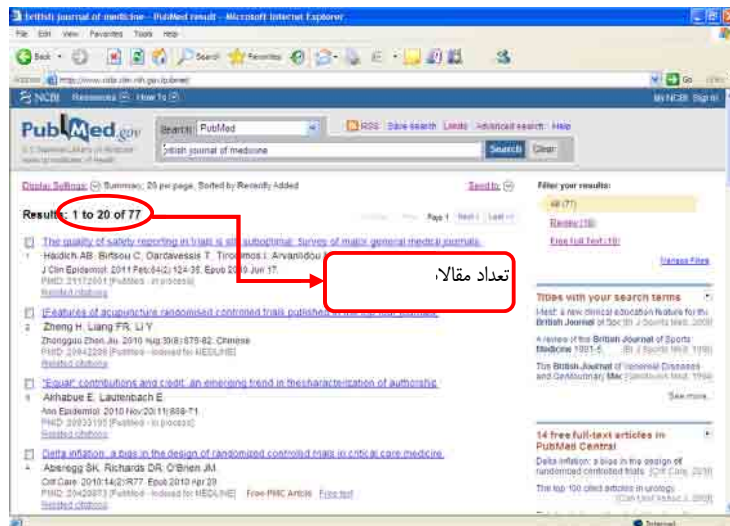
تصویر ۶-۱

در مثال بالا شما به دنبال مقاله‌هایی می‌گردید که واژه DNA و اصطلاحات مترادف آن در آنها وجود داشته باشد و نویسنده آنها شخصی به نام Crick بوده و سال انتشار آنها محدود به سال ۱۹۹۳ باشد.

تصویر ۲-۶

- ۱- ابتدا وارد سایت شده در قسمت جستجو کلیک می‌کنید.
- ۲- عنوان مجله را تایپ کنید.
- ۳- بر روی Search کلیک کنید.

تصویر ۳-۶

جستجو بر اساس نام نویسنده

وارد کردن نام خانوادگی نویسنده به همراه حروف اول نام کوچک در اینجا نیاز به هیچ نشانه‌ای ابتدا یا انتهای نام نیست.

مثال:
Smith ja
Jones k

تصویر ۶-۴

جستجو بر اساس نام مجله

ساده‌ترین راه برای دستیابی به مقالات یک مجله وارد کردن نام کامل آن و یا می‌توان هر یک از عنوان‌های زیر را در باکس جستجو وارد کرد:

مثال
New England journal of medicine

تصویر ۶-۵

برای پیدا کردن نام کامل مجله از بانک اطلاعاتی مجلات استفاده کنید:

۱- در ستون آبی رنگ سمت چپ صفحه اصلی بر روی Journal database کلیک کنید و یا بر روی لینک آن در نوار بالای صفحه کلیک کنید:

مثال:
1993:1995[dp]
1997/01:1997/06[edat]

تصویر ۶-۶

برای جستجو در هر مجله گزینه Links مقابل عنوان مجله را کلیک کنید و سپس Pubmed را انتخاب کنید تا جستجو کامل شود.
۴- در صورت ندادن نتیجه، به کلیدواژه‌هایی که خود پاب مد به شما پیشنهاد می‌کند (Suggestion) و به صورت نوارهای زرد رنگ به جای نتایج ظاهر می‌شوند، توجه کنید.

جستجو بر اساس تاریخ

تاریخ انتشار: Date of Publication[dp]

تاریخ ثبت مقاله در پاب مد: Entrez Date [edat]

تاریخ ثبت مقاله به عنوان لغات مش: Mesh Date [mhda]

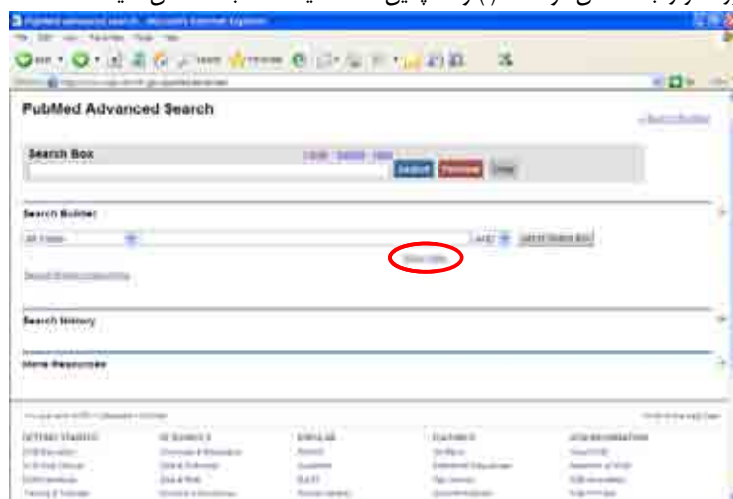
مثال:

1997/10/06 [edat]

1998/03/15 [dp]

تصویر ۶-۹

هر کدام از سه تاریخ فوق که مدنظر باشند، می‌توانند با نشانه‌های فیلد خاص خود و یا از طریق منوی Publication Date انتخاب شوند. وارد کردن ماه و روز اختیاری است. می‌توانید محدوده‌ی زمانی موردنظر را با گذاشتن دو نقطه (:) و همچنین نشانه فیلد مناسب مشخص کنید.

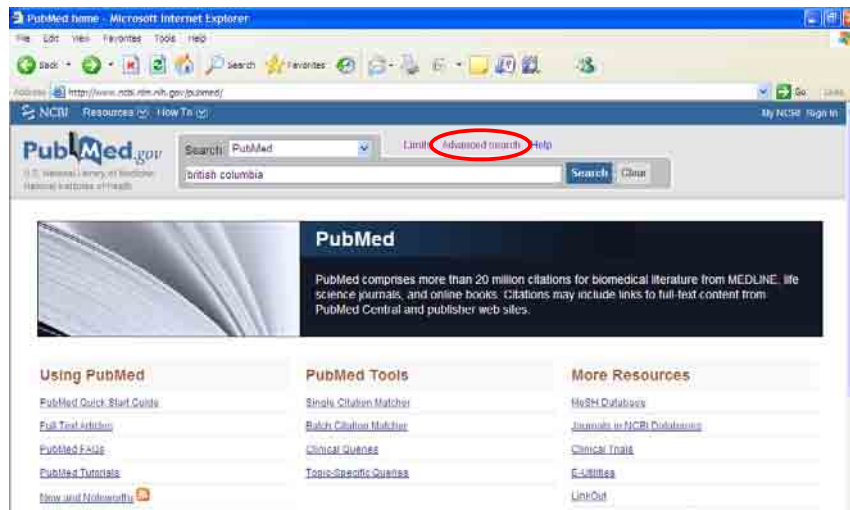

تصویر ۶-۱۰

یکی از امکانات خیلی مهم در جستجوی پیشرفته، استفاده از دکمه show index می‌باشد. ما در آغاز باید کلیدواژه‌ی خود را وارد جعبه‌ی جستجو نموده و فیلد موردنظر (نویسنده، نام مجله، عنوان...) را که می‌خواهیم کلیدواژه مد نظر در آن فیلد جستجو شود را نیز از منوی جلوی آن انتخاب کنیم، سپس دکمه show index را می‌زنیم که برای ما فهرستی از نام‌ها و یا واژه‌هایی که واژه مورد نظر ما در آن وجود دارند و یا مشابه کلیدواژه ما هستند را همراه تعداد مدرک واجد آن واژه برایمان نمایش می‌دهد و ما می‌توانیم واژه‌ی مناسب‌تری را از میان آنها با کلیک بر روی آن انتخاب نماییم. محدودیت‌های ایجاد شده به صورت برجسته و به رنگ زرد در بالای نتایج جستجو دیده خواهند شد. اگر در جستجوهای بعدی نیازی به اعمال محدودیت نیست، باید گزینه‌ی limit را از حالت انتخاب شده خارج کنید.

جستجوی پیشرفته (Advanced Search)

برای استفاده از جستجوی پیشرفته و استفاده از امکانات جستجوی پیشرفته‌تر و کاربر پسندتر می‌توانید از این امکان پاب مد استفاده نمایید. می‌توان گفت بخش جستجوی پیشرفته شامل تمامی امکانات تب limits برای محدودسازی جستجو و امکاناتی بیشتر برای کاربرانی است که قادر به انجام عملیات جستجو از راه استفاده از نشانه‌های فیلد را ندارند. برای استفاده از امکانات جستجوی پیشرفته بر روی لینک آن در بالای سمت راست صفحه کلیک می‌کنیم:

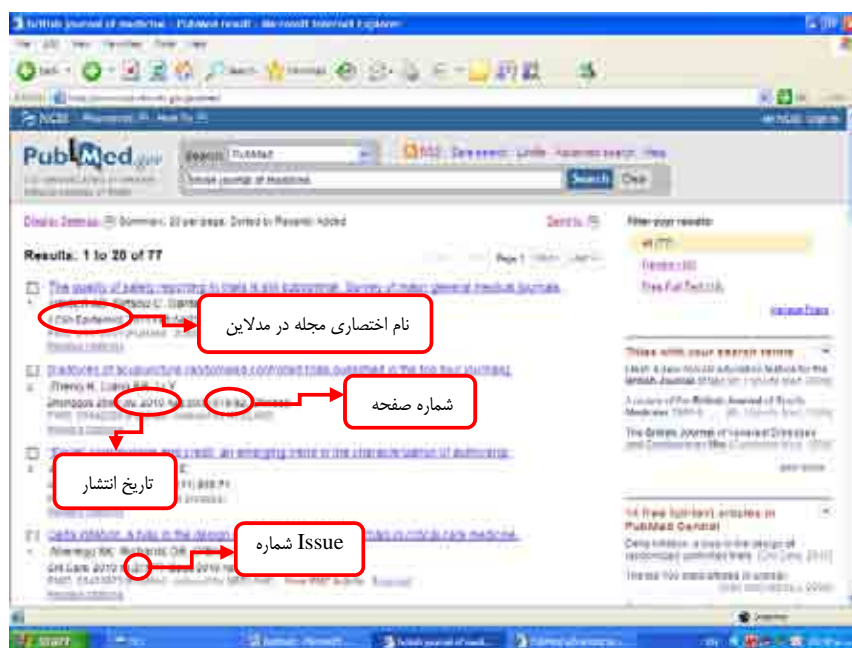

تصویر ۶-۱۱

با کلیک بر روی آن به صفحه‌ی جستجوی پیشرفته وارد می‌شویم: نیمه پایینی صفحه جستجوی پیشرفته مشابه امکانات تب limits می‌باشد که می‌توان محدودیت‌هایی را که ما از آن تب اعمال می‌کنیم از اینجا اعمال نمود.

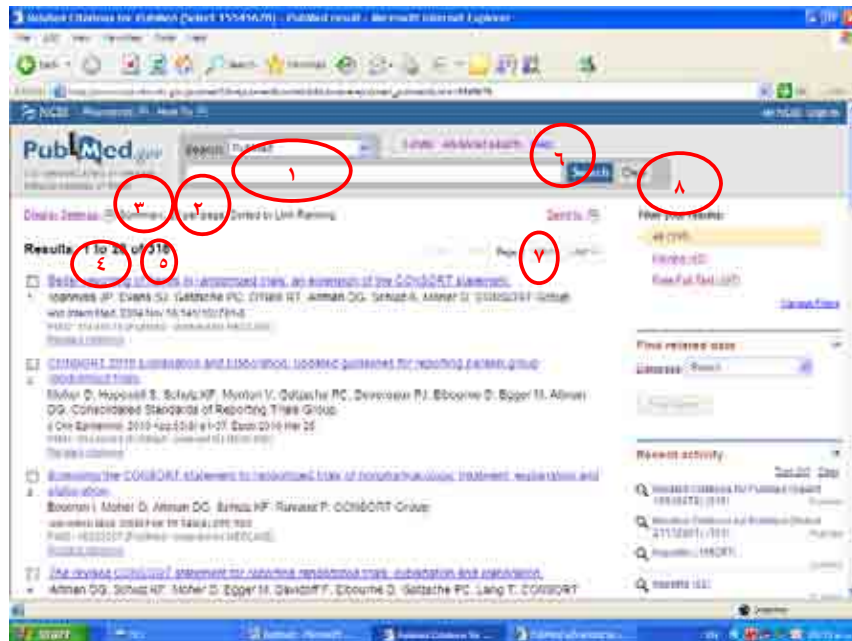
آشنایی با صفحه‌ی نتایج جستجو

نتایج از جدیدترین مقالات به قدیمی‌ترین آنها، در صفحه اصلی به نمایش در می‌آیند. به صورت پیش فرض در هر صفحه ۲۰ مقاله قابل مشاهده است که می‌توان این رقم را تا ۵۰۰ مقاله در یک صفحه افزایش داد. با کلیک بر روی Next page به صفحه بعدی می‌روید. بخش‌هایی که پس از آوردن نتایج جستجو می‌توان دید به صورت ذیل خواهد بود:

تصویر ۶-۱۲

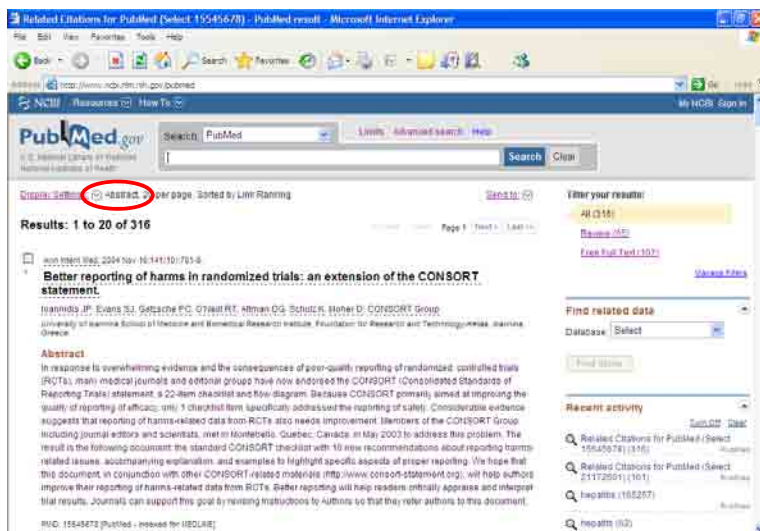
کار با ستون عملیات (Action Bar)

تصویر ۶-۱۲

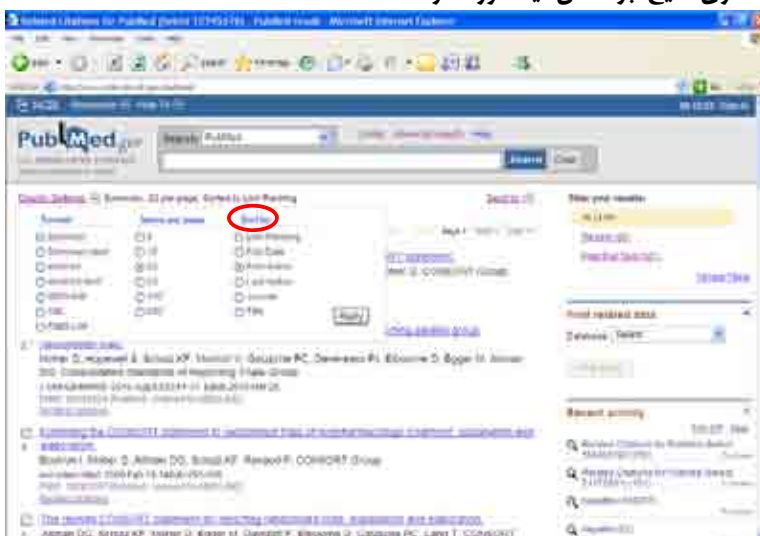
- ۱- شیوه مرتب سازی نتایج؛
- ۲- تعداد مقالات در صفحه؛
- ۳- قالب مقالات؛
- ۴- مقالات صفحه جاری؛
- ۵- تعداد کل صفحات؛
- ۶- منوی خروجی؛
- ۷- با کلیک بر روی next به صفحه بعدی می‌روید؛
- ۸- کل مقالات بازایی شده؛

با انتخاب گزینه abstract چکیده مقالات نیز در صورت وجود در زیر آنها نمایش داده خواهد شد.

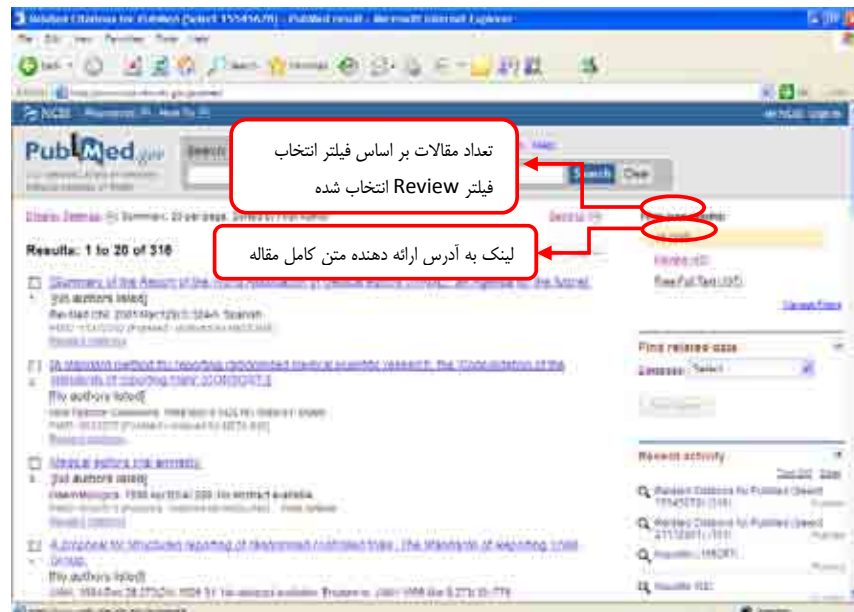

تصویر ۶-۱۳

مرتب سازی نتایج براساس فیلد موردنظر

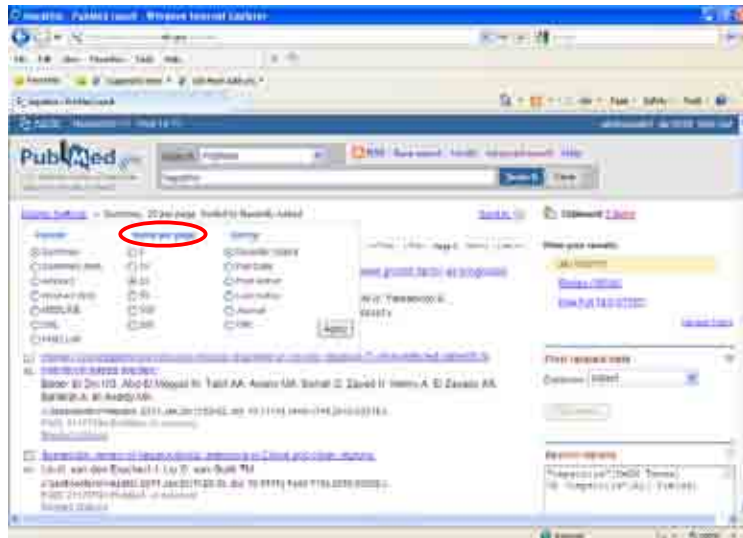
تصویر ۶-۱۴

تصویر ۶-۱۶

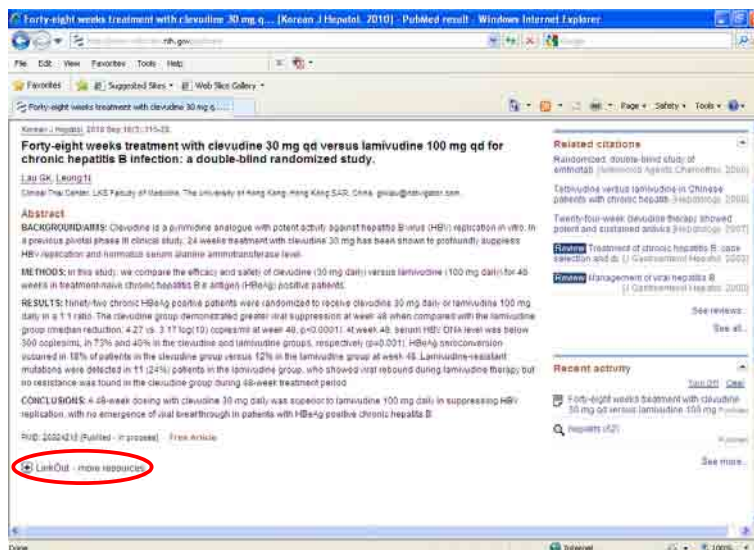
نمایش تعداد مقالات در هر صفحه

تعداد نمایش مقالات به دست آمده از جستجو به طور پیش فرض ۲۰ مقاله در هر صفحه می‌باشد که می‌توان این تعداد را تا ۵۰۰ مقاله در هر صفحه افزایش داد. برای این کار باید از منوی Items per page استفاده نمود:

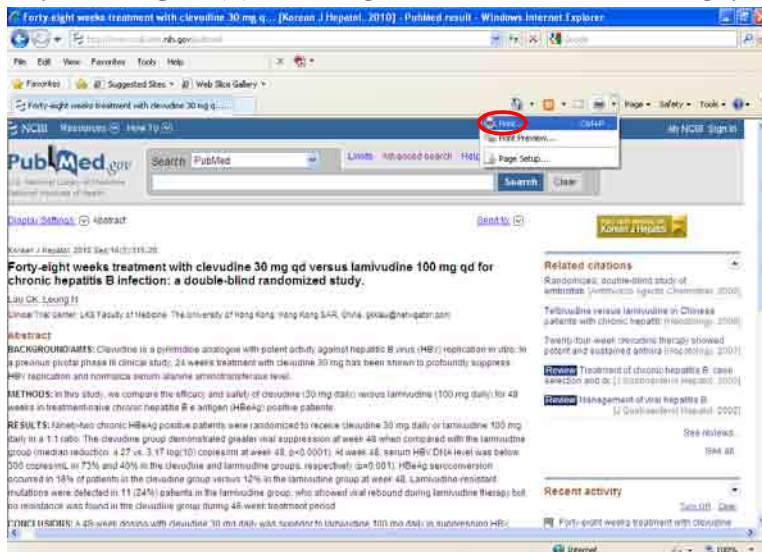
تصویر ۶-۱۷

با انتخاب گزینه link out، لینک‌های موجود برای دستیابی اینترنتی به متن کامل مقالات در زیر اطلاعات کتابشناختی آنها آورده می‌شود:

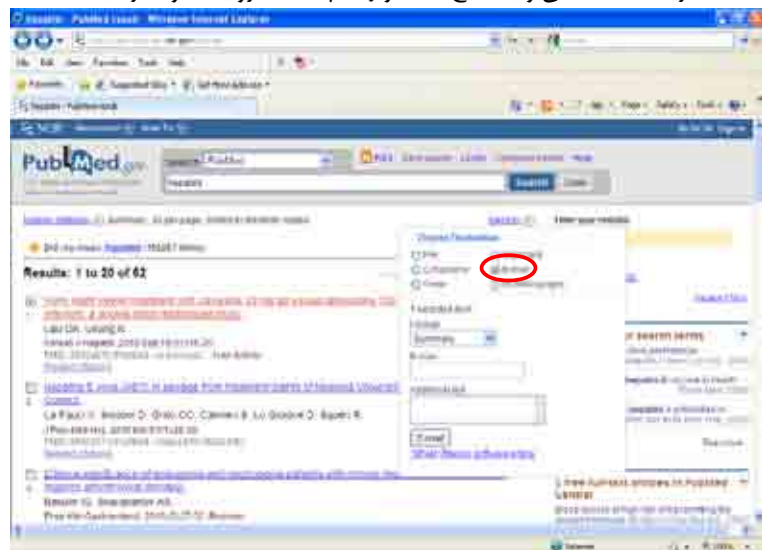
تصویر ۶-۱۸

در صورتی که گزینه printer، فرمتی مناسب برای چاپ از نتایج را مشاهده خواهید کرد:

تصویر ۶-۱۹

با انتخاب گزینه Email، می‌توانید نتایج جستجو را به پست الکترونیک خود بفرستید.

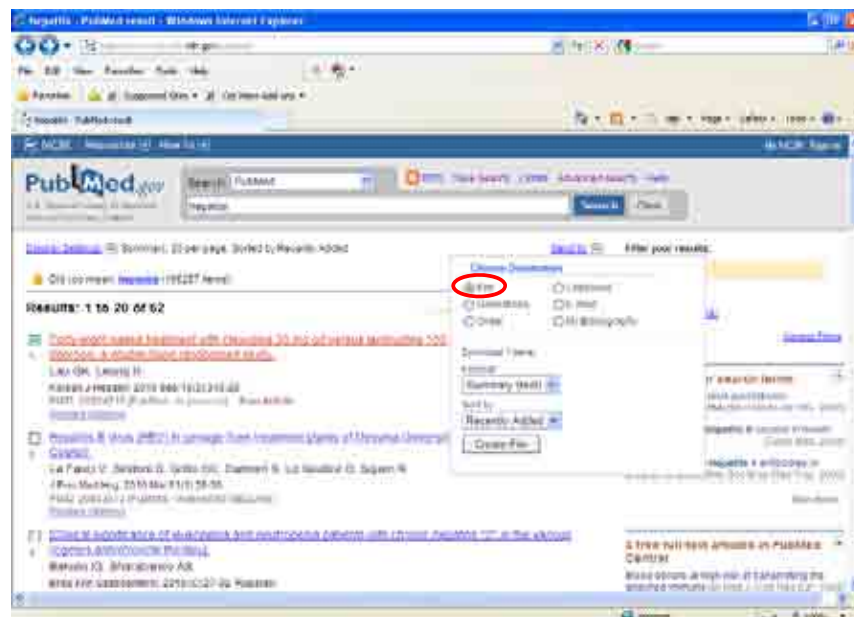

تصویر ۶-۲۰

گرفتن خروجی برای فرستادن اطلاعات کتابشناختی مدارک جستجو شده به نرم افزارهای مدیریت منابع و ماخذ نظیر End Note و Reference manager.

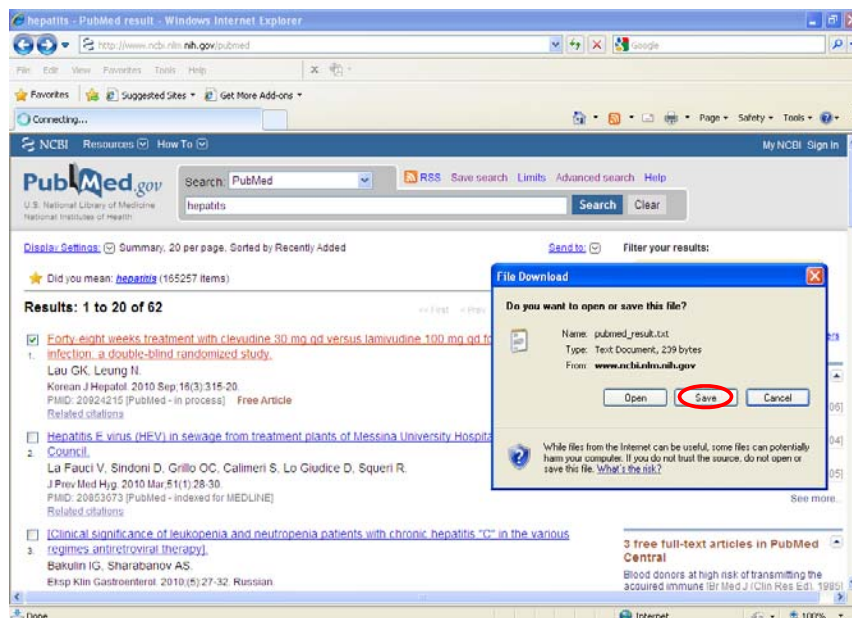
گرفتن خروجی از نتایج جستجو

در پاب مد می‌توان از نتایج جستجوی انجام شده خروجی‌های مختلفی گرفت. شیوه این کار استفاده از منوی کشویی Send to می‌باشد:

تصویر ۶-۲۱

اگر گزینه file را از این منو انتخاب نمایید نتایج را به صورت متن ساده برای شما نمایش خواهد داد که شما می‌توانید از آن چاپ بگیرید؛ بدون اینکه هیچ اثری از سایت پاب مد در آن ببینید:

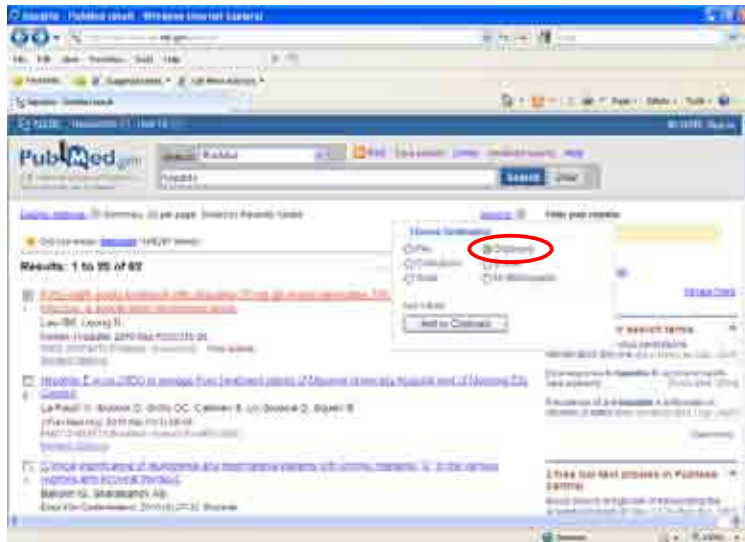
تصویر ۶-۲۲

شیوه‌های ذخیره‌ی نتایج جستجو بر روی پایگاه پاب مد

سه شیوه برای ذخیره مدارک جستجو شده بر روی خود پاب مد وجود دارد:

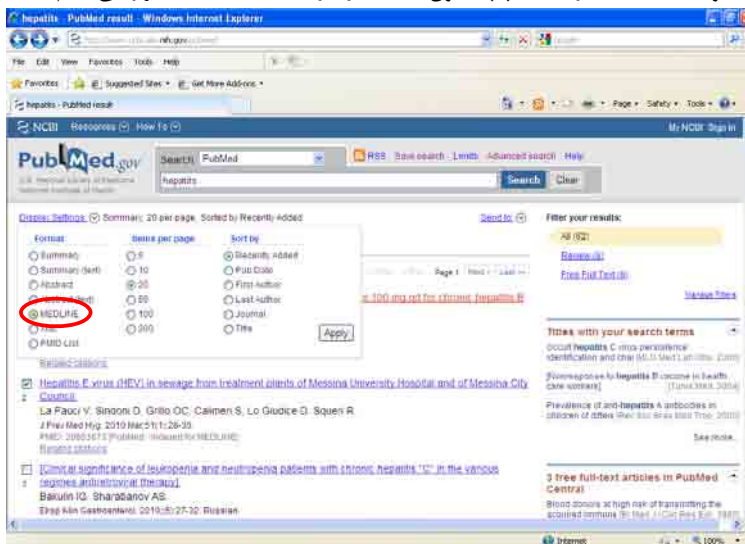
روش نخست:

استفاده از گزینه clipboard در منوی send to: ما در این روش ابتدا مقاله‌هایی را که می‌خواهیم ذخیره کنیم انتخاب کرده و سپس از منوی send to گزینه clipboard را انتخاب می‌نماییم:

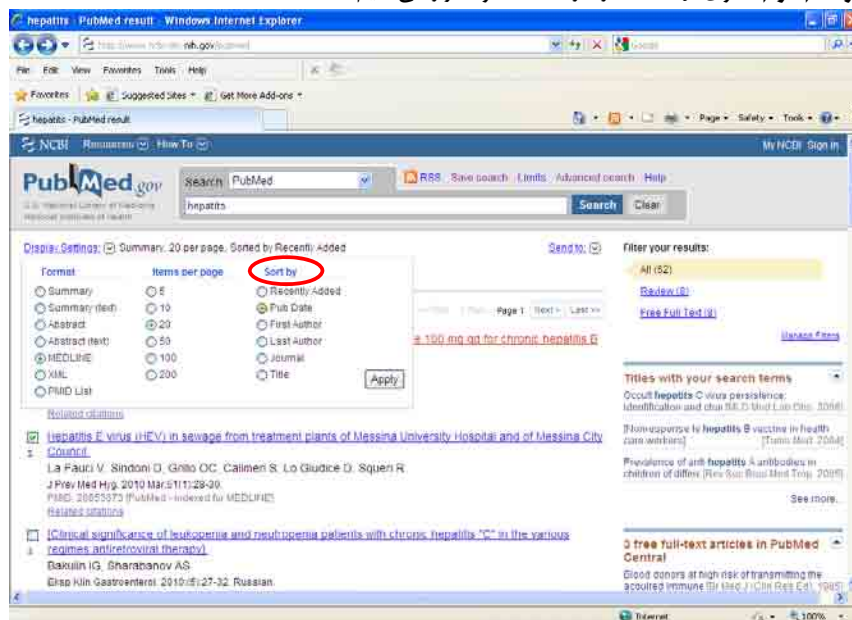
تصویر ۶-۲۳

برای این کار نخست باید مربع کنار مقالاتی را که می‌خواهیم از آنها خروجی بگیریم تیک می‌زنیم و سپس منوی Display در سمت چپ ستون عملیات را در حالت Medline قرار می‌دهیم.

تصویر ۶-۲۴

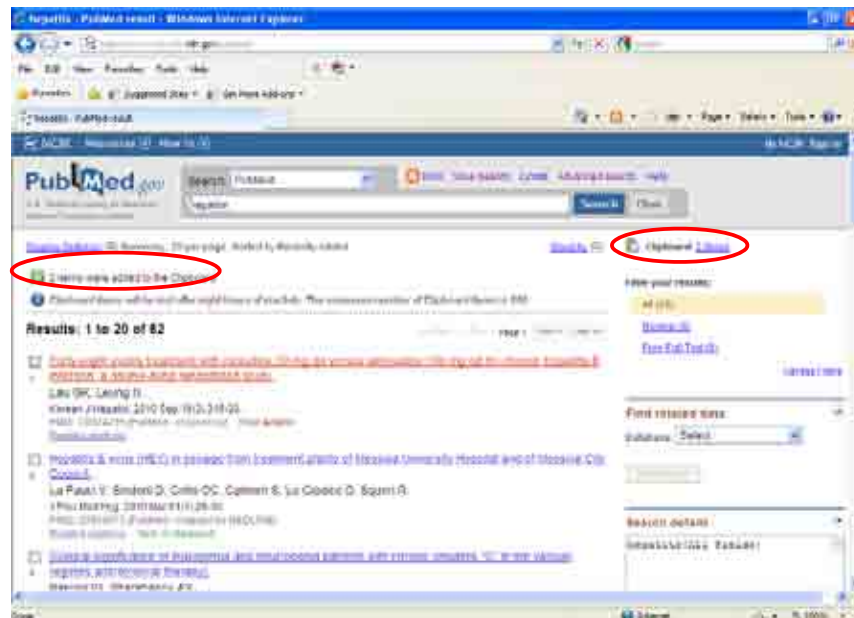
در گام دوم، منوی Sort by را در حالت دلخواه قرار می‌دهیم:

تصویر ۶-۲۵

در گام سوم، گزینه File را از منوی Send to انتخاب می‌کنیم. با انتخاب این گزینه پنجره‌ای باز خواهد شد و به ما پیشنهاد ذخیره (Save) و یا باز کردن (open) فرمت خروجی را می‌دهد. در این حالت ما گزینه Save را انتخاب می‌نماییم و آن را در رایانه خود ذخیره می‌کنیم تا در صورت نیاز آنها را به نرم افزارهای مدیریت منابع (reference managers) وارد نماییم:

پس از زدن این گزینه پیامی برای شما مبنی بر فرستاده شدن آن مدارک در clipboard نشان داده می‌شود و ستاره‌ای در کنار تب clipboard آورده می‌شود که اگر بخواهید موارد ذخیره شده را ببینید باید روی این تب کلیک نمایید:

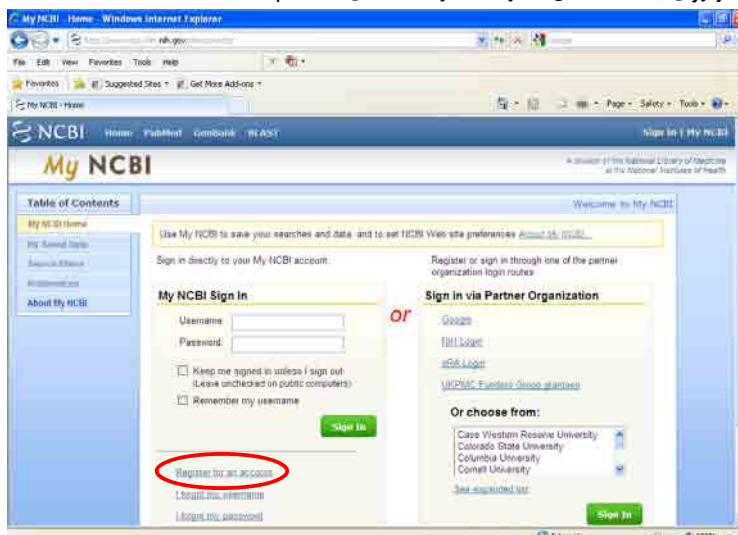
تصویر ۶-۲۶

لازم به ذکر است که clipboard به عنوان یک حافظه موقت به شمار می‌آید؛ آنچه در clipboard ذخیره می‌شود فقط برای ۸ ساعت و تا زمانی که به شبکه وصل هستید باقی خواهد ماند. در روش دیگر مستلزم ثبت نام (registration) در پایگاه و درست کردن پروفایل شخصی از راه گزینه My NCBI می‌باشد. پس ابتدا به روش ایجاد پروفایل شخصی در این گزینه می‌پردازیم.

تصویر ۶-۲۷

ابتدا بر روی لینک register در سمت راست بالای صفحه پاب مد کلیک نمایید:

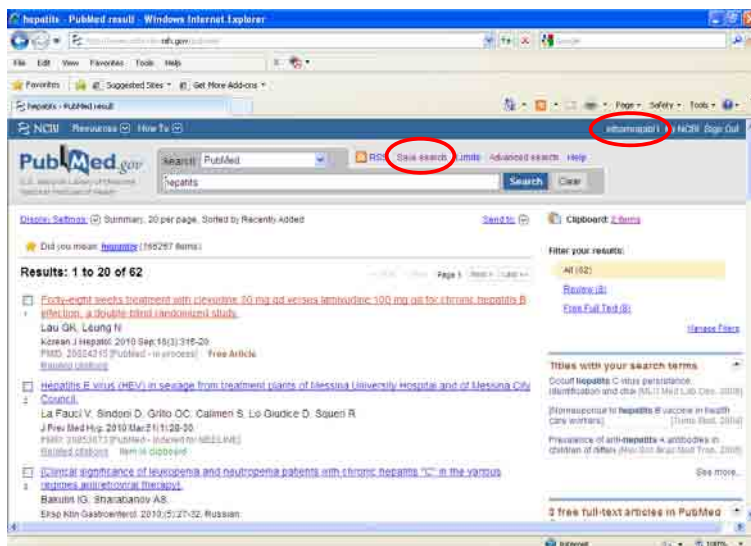
تصویر ۶-۲۸

صفحه زیر برای شما باز خواهد شد که باید برای خودتان نام و گذرواژه تعریف کنید:

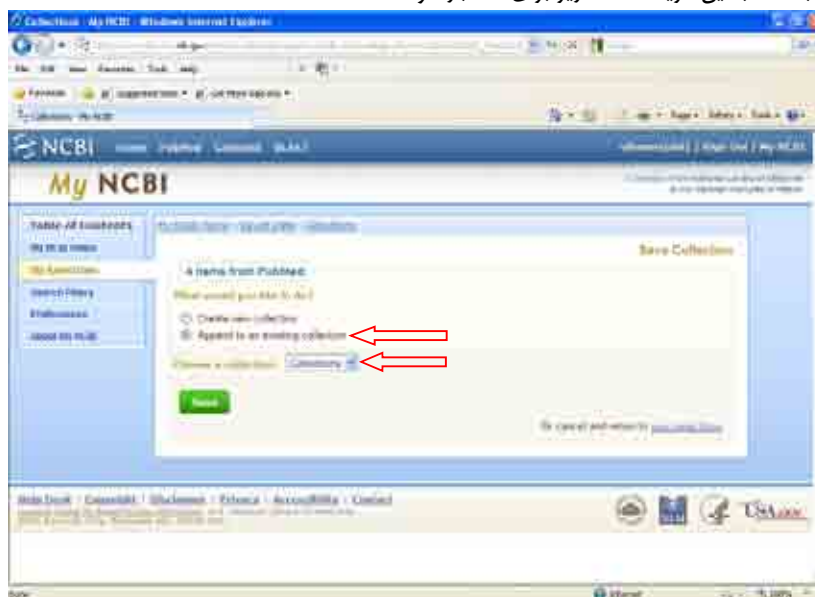
تصویر ۶-۲۹

پس از انجام ثبت نام در بالای صفحه پاب مد نام شما درج خواهد شد و گزینه Save search به صفحه اضافه خواهد شد که می‌توانید با انتخاب این گزینه تمام جستجوی خود را در My NCBI ذخیره نمایید. همان گونه که گفته شد با انتخاب گزینه Save search شما حق انتخاب موارد خاصی از نتایج جستجوی خود را جهت ذخیره‌سازی ندارید، بلکه همه نتایج جستجوی شما ذخیره خواهد شد:

تصویر ۶-۳۰

با انتخاب این گزینه صفحه زیر برای شما باز خواهد شد:

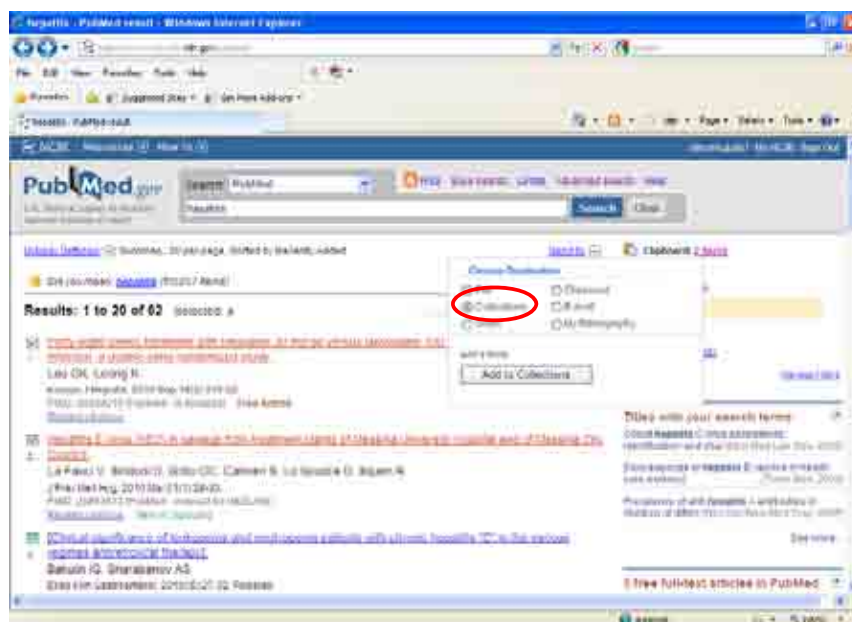
تصویر ۶-۳۱

در اینجا شما با دو گزینه روبه رو خواهید بود؛ اینکه می‌خواهید یک مجموعه جدید به وجود آورید یا در یکی از مجموعه‌های پیشین نتایج انتخابی خود را (که در اینجا دو مدرک بوده است) ذخیره کنید. پس از انتخاب گزینه مورد نظر بر روی Save کلیک کنید؛ در این صورت صفحه زیر برای شما باز خواهد شد:

تصویر ۶-۳۲

روش سوم برای ذخیره سازی نتایج جستجو استفاده از گزینه Collections در منوی Send to می‌باشد. در این روش برخلاف دو روش پیشین هم می‌توان مدرک مورد نظر برای ذخیره کردن را انتخاب کنیم و این ذخیره سازی دائمی خواهد بود. در این روش نیز نتایج در بخش My NCBI ذخیره خواهند شد و با رفتن به این بخش و با کلیک بر روی گزینه Collections نتایج جستجوی ما قابل بازیابی خواهند بود:

تصویر ۶-۳۳

همان گونه که در تصویر بالا مشخص است با کلیک بر روی edit ما توان این را خواهیم داشت که مجموعه خود را ویرایش نماییم. پس از ذخیره نتایج بر روی My NCBI هرگاه برای دیدن موارد ذخیره شده رجوع کنیم؛ مدارک مورد نظر را در این بخش خواهیم یافت.

پیوند به متن کامل مقاله با استفاده از link out

تقریباً همه مقالات نمایه شده در پایگاه پاب مد به متن کامل آنها در وب لینک دارند. این پیوند از طریق انتخاب مقاله و باز کردن آن انتخاب گزینه link out که در پایین متن مقاله وجود دارد به وب سایت ارائه دهنده متن کامل آن وصل می‌شود:

تصویر ۶-۳۴

برای مشاهده لینک‌های مرتبط برای بیش از یک مقاله (همان گونه که قبلاً هم اشاره شد). ابتدا مقالات مورد نظر را انتخاب کنید. اگر مقالات را مشخص نکنید، Pubmed لینک را برای همه مقالات نشان خواهد داد. سپس از منوی Display گزینه link out را انتخاب کنید.